

Lai tikumība rotā tavas domas

Bīskaps H. Deivids Bērtons
Prezidējošais bīskaps

Mums ir cieši jānostiprinās un jāpastāv uz kristīgo tikumu iemūžināšanu.

Paldies tev, elder Peiss, par skaisto ievada lūgšanu, īpaši par klausītājiem un runātājiem!

„Lai tikumība rotā tavas domas nepārtraukti; un tad tava pašlūgšana kļūs stipra Dieva klātbūtnē” (M&D 121:45).

Tuvojoties savai divpadsmitajai dzimšanas dienai, man bija jāizpilda vairākas prasības, lai pabeigtu Sākumskolu. Viena no tām bija spēt noskaitīt no galvas trīspadsmit Ticības apliecinājumus pareizajā secībā. Pirmie divpadsmit apliecinājumi man padevās viegli, taču ar trīspadsmito gāja grūti. Grūtības sagādāja atcerēties tikumu secību. Pateicoties Sākumskolas skolotājai, kas bija pacietīga un neatlaidīga, es beidzot to iegaumēju.

Pēc vairākiem gadiem es ar savu sievu un bērniem pārcēlos uz savām pirmajām mājām. Mēs bijām ļoti pārsteigti, uzzinot, ka mana bijusī Sākumskolas skolotāja būs mūsu jaunā kaimiņiene. 40 gadus, kopš mēs dzīvojam kaimiņos, viņa ir glabājusi mūsu mazo noslēpumu par manu nespēju iemācīties.

„Mēs ticam, ka jābūt godīgiem, patiesiem, šķīstiem, labvēlīgiem, tikumīgiem un jādara labu visiem cilvēkiem; tiešām, mēs varētu teikt, ka sekojam Pāvila atgādinājumam: Mēs ticam visam, mēs ceram uz visu, mēs esam daudz izturējuši un ceram izturēt visu. Ja kaut kur ir jebkas tikumīgs, jauks, labi novērtēts vai uzslavas vērts, mēs šādas lietas meklējam” (Ticības Apliecinājumi 1:13). Šodien es vēlos runāt par personiskajām īpašībām, ko mēs saucam par tikumiem. Tikumiskās īpašības veido kristieša dzīves pamatu, un ir iekšējā cilvēka ārēja izpausme. Angļu valodā daudzi no šiem tikumiem beidzas ar burtiem *ITY* (latviešu valodā to galotne ir „ums”): godprātīgums, pazemīgums, žēlsirdīgums, garīgums, devīgums, atbildīgums, pieticīgums, šķīstums, pieklājīgums, uzticīgums un šo sarakstu varētu turpināt vēl ilgi. Es šos tikumus, kas beidzas ar „ums”, dēvēju par „ums” tikumiem. „Ums” ir piedēklis, kas apzīmē kvalitāti, stāvokli vai pakāpi.

Mums vienīgi jāparaugās apkārt sev, paskatoties, kas notiek mūsu sabiedrībā, lai saprastu, ka personiskās tikumiskās īpašības strauji panīkst. Padomājiet par autovadītāju uzvedību uz pārpildītiem lielceļiem; niknums uz ceļa ir pārāk izplatīts. Politiskajās pārrunās pilnībā trūkst pieklājības. Kad pasaules valstis saskaras ar finansiālām un ekonomiskām grūtībām, uzticību un godīgumu šķiet ir aizstāj alkatība un uzpirkšana. Apmeklējot vidusskolu, jūs bieži dzirdat rupju valodu un redzat nepiedienīgu apģērbu. Daži atlēti rāda vāju sporta meistarību un, ja vien netiek publiski pieķerti tiesiskos vai morālos pārkāpumos, reti izrāda pazemību. Liela sabiedrības daļa izjūt mazu personīgo atbildību par savu pašu laicīgo labklājību. Daži finansiālās grūtībās nonākušie apsūdz

bankas un aizdevējus par naudas aizdevumiem, kas ņemti, lai apmierinātu neremdināmas vēlmes, nevis iespēju robežās esošās vajadzības. Dažkārt mūsu devīgums labu mērķu atbalstam izsīkst, kad virsroku gūst tieksme iegūt vairāk, kā mums nepieciešams.

Brāļi un māsas, mums nav jābūt daļai no tikumu panīkuma, kas pārņem un inficē sabiedrību. Ja mēs sekosim pasaulei, atmetot kristietībā balsītus tikumus, sekas var būt katastrofālas. Personīgā ticība un uzticība, kam ir mūžīgas sekas, mazināsies. Ģimenes solidaritāte un garīgums tiks naidīgi ietekmēti. Reliģiskā ietekme uz sabiedrību mazināsies un likuma vara tiks apdraudēta un, iespējams, pat atmesta. Sātanam par lielu prieku tiks iedēstītas sēklas visām miesīga cilvēka mokām.

Savā ikdienas dzīvē mums ir cieši jānostiprinās un jāpastāv uz kristīgo tikumu jeb „ums” tikumu iemūžināšanu. Tikumisko īpašību mācīšana sākas mājās ar vecākiem, kuri rūpējas un rāda labu piemēru. Labs vecāku piemērs veicina tā atdarināšanu; slikts piemērs sniedz bērniem atļauju ignorēt vecāku pamācības vai pat izvērst šo slikto piemēru. Liekulīgs piemērs grauj uzticamību.

Astoņus gadus vecajai Meganai patīk spēlēt klavieres. Nesen viņas klavieru skolotāja piedāvāja bulciņu par uzticīgu trenēšanos katru dienu. Skolotāja teica, ka viņa pasūtīs bulciņas un piezvanīs Meganai nedēļas laikā. Ja viņa tanī dienā būs trenējusies, viņa būs nopelnījusi balvu. Kad Meganas skolotāja vēlāk šajā nedēļā piezvanīja, viņas nebija mājās, lai atbildētu. Iknedēļas nodarbībā skolotāja jautāja Meganai, vai viņa ir trenējusies, uz ko Megana atbildēja, ka domā, ka ir, un pieņēma balvu. Kad Meganas māte ieraudzīja bulciņu, viņa izjautāja Meganu un palīdzēja viņai saprast, ka viņai vajadzēja būt godīgai. Pēc mammas pamudinājuma tika veikts Meganas atvainošanās zvans savai skolotājai. Kad skolotāja un studente tikās, atklājās, ka Megana bija paveikusi savu mūzikas teorijas rakstu darbu, tādēļ viņa pilnībā varēja saņemt balvu. Pateicoties gudriem, iesaistītiem vecākiem, vērtīgas mācības paliks atmiņā uz ilgu laiku.

Mūsu 15 gadus vecais mazdēls Bens ir aizrautīgs slēpotājs, kurš piedalījies vairākās sacensībās un guvis labus panākumus. Pirms kādām sacensībām Aidaho štatā viņa vecāki atgādināja, ka viņa sekmes skolā noteiks, vai viņš varēs vai nevarēs tajās piedalīties. Tika rezervētas naktsmājas Aidaho Saules ielejā, viņa vecvecāki plānoja ierasties, un Bens drudžaini centās sasniegt savus un savu vecāku gaidītos augstos mācību mērķus. Tomēr dienas beigās viņam nedaudz pietrūka līdz mērķa sasniegšanai. Bens palaida garām slēpošanas sacensības, kā arī zaudēja punktus, kas viņu kvalificētu jauniešu olimpiādei, taču Bens ieguva vērtīgu mācību par atbildību un atbildīgumu. Paliekot nelokāmiem, vecāki tik bieži cieš un mokās vairāk nekā bērni, kurus tie cenšas mācīt.

Prezidents Džeimss E. Fausts paskaidroja, ka godprātīgums ir daudzu tikumu māte. Viņš piebilda, ka godprātīgumu var definēt kā „stingru tikumisko vērtību kodeksa ievērošanu”. Viņš arī izteicās, ka „godprātīgums ir gaisma, kas izstaro no disciplinētas sirdsapziņas; tas ir pienākuma spēks mūsos” („Integrity, the Mother of Many Virtues”, *Speaking Out on Moral Issues* [1998], 61–62). Cilvēkam ir grūti atspoguļot tikumiskās īpašības, ja tam trūkst godprātīguma. Bez godprātīguma bieži tiek aizmirsts arī par godīgumu. Ja trūkst godprātīguma, mazinās pieklājība. Ja godprātīgums nav svarīgs, ir grūti uzturēt garīgumu. Vecās Derības laikā Mozus Israēla bērniem deva padomu, ka „ja kāds vīrs dod solījumu Tam Kungam vai zvērē zvērestu, savai dvēselei ko aizliegdam, tad lai tas savu vārdu nelauž; viss, kas ir ticis ar viņa muti izteikts, tas lai arī tiek izpildīts” (4. Mozus 30:3).

Pirms pāris gadiem prezidents Tomass S. Monsons atgādināja mums, ka „lielākā daļa cilvēku nerīkojas neprātīgi, ja vien tiem mācīts, ka cieņa, godīgums un godprātīgums ir daudz svarīgāks par atreibību vai dusmām; ja viņi saprot, ka cieņa un laipnība galu galā sniegs labākas izredzes uz veiksmi” (“Family Values in a Violent Society,” *Deseret News*, 1994. g. 16. janvāris, A12, kā citēts “Finding Peace,” *Liahona*, 2004. g. marts, 4).

Iespējams, jūs esat dzirdējuši par I Pasaules kara *Pazudušo* bataljonu vai par desmit pazudušajām Israēla ciltīm, vai, iespējams, par *pazudušajiem* zēniem Džeimsa Berija lugā „*Piters Pens*”. Jūs, iespējams, zināt arī par Maikla Maklīna mūzikas albūmu ar nosaukumu “*Aizmirstās dziesmas*”. Tikumiskās īpašības, īpaši „ums” tikumi, nedrīkst tikt aizmirstas vai atstātas novārtā. Ja tās tiek aizmirstas vai atstātas novārtā, tās nenovēršami kļūs par „pazudušajām vērtībām”. Ja vērtības pazudīs, ģimenes kļūs daudz vājākas, personīgā ticība Tam Kungam, Jēzum Kristum, mazināsies, un svarīgas mūžīgās attiecības var tapt apdraudētas.

Tikumisko īpašību plašs pielietojums vājinās Sātana varu pār sabiedrību un izjauks viņa viltīgos plānus mirstīgo cilvēku sirds, prāta un gara sagūstīšanai.

Tieši tagad ir laiks, lai mēs pievienotos tā, kas ir „tikumīgs, jauks, labi novērtēts vai uzslavas vērts”, glābšanai un saglabāšanai. Ļaujot tikumībai rotāt mūsu domas nepārtraukti un pilnveidojot tikumiskās īpašības savā personīgajā dzīvē, mūsu sabiedrība un organizācijas uzlabosies, mūsu bērni un ģimenes kļūs stiprākas, un personīgo dzīvi svētīs ticība un godprātīgums.

Es liecinu un paziņoju, ka mūsu Debesu Tēvs sagaida, ka Viņa bērni pielietos godprātīgumu, pieklājīgumu, uzticīgumu, žēlsirdīgumu, dāsnumu, tikumīgumu un visas citas „ums” vērtības. Kaut mēs būtu pietiekami pazemīgi, lai izmantotu šo iespēju rīkoties saskaņā ar mūsu atbildību, lai parādītu, ka mēs to spējam, es lūdzu svētajā Jēzus Kristus Vārdā, āmen.